

Nesprávný úřední postup

Právo na projednání věci v přiměřené době ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, publikované pod č. [209/1992](#) Sb. (Úmluva) je obsahově shodné s právem na projednání věci bez zbytečných průtahů ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené pod č. [2/1993](#) Sb. (Listina), což znamená, že účastníci správního řízení, na něž dopadá čl. 6 odst. 1 Úmluvy nebo jejichž předmětem je základní právo nebo svoboda, mají právo na náhradu nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou takového řízení, přičemž se na ně aplikuje zejména na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010 (Stanovisko), jež se posouzením celkové délky řízení a výkladem ustanovení § 31a zákona č. [358/1992](#) Sb. podrobněji zabývá.

I za situace, kdy toto řízení nespadá pod čl. 6 odst. 1 Úmluvy, lze právo na projednání tohoto návrhu v přiměřené době dovodit z čl. 38 odst. 2 Listiny, a to již na základě skutečnosti, že je tento návrh projednáván v řízení před soudem. Nadto uvedené právo plyne též ze znění § 2 odst. 4 zákona č. [141/1961](#) Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, který orgánům činným v trestním řízení ukládá povinnost projednávat trestní věci urychleně a bez zbytečných průtahů. Při posouzení vlastní přiměřenosti délky takového řízení, jakož i odpovídající formy či výše odškodnění nemajetkové újmy, jež poškozenému nepřiměřenou délkou tohoto řízení vznikla, je pak namístě vyjít z postupu popsaného ve Stanovisku. Uplatní se zde i ve Stanovisku obsažený závěr o tom, že je třeba vycházet ze „silné, ale vyvratitelné domněnky“, že nepřiměřená délka řízení znamená pro poškozeného morální újmu, a žádné důkazy se proto v tomto ohledu zásadně nevyžadují.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 30 Cdo 1447/2025-161 ze dne 2.9.2025)

Nejvyšší soud rozhodl v právní věci žalobkyně I. N., zastoupené Mgr. M.Š., advokátem se sídlem v B., proti žalované České republice – Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v P., jednajícím Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem v P., o zaplacení částky 100 000 Kč s příslušenstvím, vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 29 C 126/2020, o dovolání žalované proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 1. 2025, č. j. 38 Co 38/2024-142, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Žalobkyně se v řízení domáhala po žalované zaplacení částky 100 000 Kč s příslušenstvím jako náhrady nemajetkové újmy, která jí měla být způsobena nesprávným úředním postupem Městského soudu v Brně spočívajícím v nepřiměřené délce řízení vedeného o jejím návrhu ze dne 25. 11. 2015 na povolení obnovy trestního řízení, jež bylo u zmíněného soudu vedeno pod sp. zn. 1 T 18/2015.

2. Městský soud v Brně jako soud prvního stupně poprvé ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 3. 3. 2022, č. j. 29 C 126/2020-84, kterým žalobu zamítl. Krajský soud v Brně jako soud odvolací však k

odvolání žalobkyně usnesením ze dne 21. 6. 2023, č. j. 44 Co 164/2022-102, tento rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

3. Soud prvního stupně poté svým v pořadí druhým rozsudkem ze dne 12. 10. 2023, č. j. 29 C 126/2020-110, žalobu opět zamítl (výrok I) a rozhodl o nákladech řízení (výrok II).

4. V rámci skutkových zjištění, ke kterým soud prvního stupně dospěl po provedeném dokazování a na základě shodných tvrzení účastníků řízení, tento soud nejprve popsal průběh trestního řízení vedeného u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 1 T 18/2015, v němž byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání trestného činu krádeže, za který jí byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody. Návrh, jehož prostřednictvím se žalobkyně domáhala povolení obnovy uvedeného trestního řízení, byl zmíněnému soudu doručen dne 25. 11. 2015, a to spolu s její žádostí o ustanovení obhájce. Soud poté příslušný spis zapůjčil státnímu zastupitelství a následně Ministerstvu spravedlnosti, u něhož žalobkyně vznesla podnět k provedení šetření týkajícího se průběhu posuzovaného řízení, který byl dne 18. 2. 2016 odložen, načež spis byl dne 10. 3. 2016 soudu vrácen. Poté, co žalobkyně dne 18. 6. 2019 vyřízení svého návrhu u soudu urgovala, bylo dne 3. 7. 2019 ve věci nařízeno veřejné zasedání a dne 8. 7. 2019 byl žalobkyni ustanoven obhájce. Nařízené veřejné zasedání se konalo dne 1. 8. 2019 a po provedeném dokazování zahrnujícím výsledkům žalobkyně a čtení listinného důkazu, který žalobkyně předložila, byl podaný návrh zamítnut. Na podkladě stížnosti žalobkyně brojící proti uvedenému rozhodnutí poté ve věci rozhodoval Krajský soud v Brně, který při veřejném zasedání konaném dne 30. 9. 2019 tuto stížnost rovněž zamítl. Další podnět žalobkyně adresovaný Ministerstvu spravedlnosti a směřující k výkonu dohledové činnosti týkající se řízení o předmětném návrhu na povolení obnovy trestního řízení byl dne 14. 1. 2022 odložen.

5. Svůj požadavek na vyplacení nárokovaného plnění žalobkyně předběžně uplatnila u žalované dne 20. 9. 2019, avšak bezúspěšně.

6. Po právním posouzení uvedených skutečností, jež vycházelo z ustanovení zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OdpŠk“), která soud prvního stupně v rozsudku citoval, dospěl tento soud k závěru, že žaloba není důvodná. Soud prvního stupně přisvědčil žalobkyni v názoru, že předmětné řízení o jejím návrhu na povolení obnovy trestního řízení, jež trvalo bezmála čtyři roky spadající do časového úseku od podání příslušného návrhu dne 25. 11. 2015 do dne 30. 9. 2019, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o stížnosti proti rozhodnutí, jímž byl tento návrh zamítnut, bylo nepřiměřeně dlouhé. K tomuto závěru dospěl v závislosti na posouzení jednotlivých kritérií uvedených v § 31a odst. 3 písm. b) až e) OdpŠk, když uvedl, že z hlediska kritéria složitosti nešlo o řízení složité, podání žalobkyně neměla obstrukční charakter, přičemž žalobkyně naopak urgovala vyřízení svého návrhu jak u soudu, tak i u Ministerstva spravedlnosti, postup soudu v řízení nebyl soustředěný, neboť v něm došlo k téměř čtyřletému bezdůvodnému průtahu, a význam předmětu řízení pro žalobkyni byl snížený, neboť výsledek vlastního trestního řízení (tj. že byla pravomocně odsouzena) znala a řízení o jejím návrhu na něm nemohlo nic změnit, mohlo-li nanejvýše vyústit v rozhodnutí o povolení obnovy původního řízení, a jiný závěr týkající se posledně uvedeného kritéria není odůvodňován ani věkem žalobkyně či jejím zdravotním stavem. K závěru o nepřiměřenosti délky posuzovaného řízení přitom soud prvního stupně vedl i srovnání tohoto řízení s jinými obdobnými řízeními (která mu byla známa z jeho úřední činnosti), neboť jejich délka se pohybovala pouze od dvou do šesti měsíců. V návaznosti na přijatý závěr o existenci nesprávného úředního postupu se soud prvního stupně dále zabýval vznikem újmy, jejíž odškodnění se žalobkyně domáhá. S odkazem na judikaturu Nejvyššího a Ústavního soudu, jakož i Evropského soudu pro lidská práva poté uzavřel, že žalobkyně žádnou nejistotou, která by se týkala výsledku posuzovaného řízení netrpěla, neboť k jejímu vzniku by mohlo dojít až v případném obnoveném řízení. Přestože vznesený nárok není dle soudu prvního stupně promlčen, jak namítala žalovaná,

žalobkyni tudíž pro absenci odškodňované nemajetkové újmy žádné zadostiučinění nenáleží. Nad rámec tohoto závěru soud prvního stupně též dodal, že celková délka vlastního trestního řízení, v němž byla žalobkyně odsouzena, byla za situace, kdy se délka řízení o návrhu na obnovu tohoto řízení do této celkové délky trestního řízení nezapočítává, přiměřená.

7. K odvolání žalobkyně poté ve věci znovu rozhodoval odvolací soud, který v záhlaví uvedeným rozsudkem rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I potvrdil (výrok I rozsudku odvolacího soudu), dále konstatoval, že ve věci návrhu na povolení obnovy řízení, vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 1 T 18/2015, došlo k porušení práva žalobkyně na projednání věci v přiměřené lhůtě (výrok II rozsudku odvolacího soudu), a závěrem rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů (výrok III rozsudku odvolacího soudu).

8. Odvolací soud, který vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, na daný případ aplikoval čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, publikované pod č. [209/1992](#) Sb. (dále jen „Úmluva“), načež s poukazem na jím označenou judikaturu Nejvyššího soudu, jež z tohoto článku vychází – zejména na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010, uveřejněné pod č. 58/2011 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „Stanovisko“) – uvedl, že v rámci náhrady nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení je odškodňována nejistota, v níž byl poškozený nepřiměřeně dlouho vedeným řízením udržován. Došlo-li v posuzovaném případě k nesprávnému úřednímu postupu soudu, který je dán tím, že návrh na povolení obnovy trestního řízení byl projednán až po téměř čtyřech letech a nikoli, jako tomu bylo ve srovnatelných případech, ve lhůtě přiměřené, odvolací soud tedy dovedl, že žalobkyni odškodnitelná nemajetková újma, jež byla tímto nesprávným úředním postupem způsobena, vznikla. Pro stanovení formy tohoto odškodnění však dle jeho závěru není bez významu, že žalobkyně byla v trestním řízení pravomocně odsouzena pro přečin krádeže (přičemž za majetkovou trestnou činnost nebyla odsouzena poprvé), neboť forma (popř. výše) zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti. V jejím případě proto odvolací soud za přiměřené odškodnění utrpěné nemajetkové újmy shledal konstatování porušení práva žalobkyně na projednání věci v přiměřené lhůtě, ve vztahu k němuž cestou částečné změny rozsudku soudu prvního stupně žalobě vyhověl, zatímco stran požadovaného peněžitého plnění tento rozsudek jako správný potvrdil.

II. Dovolání a vyjádření k němu

9. Rozsudek odvolacího soudu, a to ve výroku II, napadla žalovaná dovoláním.

10. Aplikoval-li odvolací soud na délku řízení o povolení obnovy trestního řízení čl. 6 odst. 1 Úmluvy a v návaznosti na to vyšel z judikatorních závěrů plynoucích ze Stanoviska, v souladu s nimiž vyšel z presumpce vzniku nemajetkové újmy žalobkyně, kterou žalobkyně sice tvrdila, avšak neprokázala, dle přesvědčení žalované pochybil, přičemž se tím současně odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu představované jeho rozsudkem ze dne 1. 6. 2016, sp. zn. 30 Cdo 2780/2015, a ze dne 24. 6. 2020, a sp. zn. 30 Cdo 891/2020, jakož i od rozsudku Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ve věci Kulnev proti Rusku ze dne 18. 3. 2010, stížnost č. 7169/04. Žalobkyně přitom žádnou nemajetkovou újmu neutrpěla a ani utrpět nemohla, pakliže si musela být vědoma toho, že spáchala úmyslný trestný čin. Za dovolacím soudem dosud neřešenou pak žalovaná označila otázku, zda lze nepřiměřenou délku řízení o návrhu na povolení obnovy řízení odškodnit samostatně, a to za situace, kdy tuto délku nelze dle judikatury Nejvyššího soudu zahrnout do délky celého trestního řízení. Závěr odvolacího soudu, podle kterého délku řízení o návrhu na povolení obnovy řízení samostatně odškodnit lze, byť délka vlastního trestního řízení byla přiměřená, přitom dle dovolatelky vede k absurdním důsledkům.

11. Žalovaná proto navrhla, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu ve výrocích II a III zrušil, a aby věc v uvedeném rozsahu vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

12. Žalobkyně se ve svém vyjádření k podanému dovolání vyslovila pro jeho zamítnutí, neboť napadené rozhodnutí považuje za věcně správné. Podle jejího názoru je nezbytné rozlišovat mezi posuzováním nepřiměřené délky řízení jako celku (tedy trestního řízení ve spojení s řízením o návrhu na jeho obnovu) a posuzováním přiměřenosti délky samotného řízení o návrhu na obnovu trestního řízení, když v obou těchto řízeních může dojít k průtahům a pochybením. Pokud z čl. 6 odst. 1 Úmluvy plyne právo na projednání věci před soudem v přiměřené lhůtě, uplatní se podle žalobkyně toto právo i v řízení o mimořádném opravném prostředku, který má odsouzený k dispozici, neboť odsouzenému svědčí legitimní očekávání, že jeho záležitost bude v přiměřené lhůtě skutečně projednána. V případě, že by řízení o povolení obnovy trestního řízení bylo z působnosti Úmluvy v uvedeném kontextu vyčleněno, záleželo by pouze na soudu, v jaké lhůtě věc projedná, a to bez toho, aby se poškozený domohl případného odškodnění. Možnost, aby se poškozenému za nepřiměřenou délku řízení o návrhu na povolení obnovy trestního řízení dostalo alespoň konstatování porušení práva, přitom žalobkyně považuje za samozřejmou, přičemž odmítla tvrzení žalované, že by jí žádná újma v důsledku délky tohoto řízení nevznikla.

III. Přípustnost dovolání

13. Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2022 (viz čl. II a XII zákona č. [286/2021](#) Sb.), dále jen „o. s. ř.“.

14. Dovolání bylo podáno včas a osobou k tomu oprávněnou, a to za splnění podmínky upravené v § 241 odst. 2 písm. b) o. s. ř., přičemž současně obsahuje i všechny náležitosti vyžadované § 241a odst. 2 o. s. ř. Nejvyšší soud se proto dále zabýval tím, zda se jedná o dovolání přípustné.

15. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, jestliže to zákon připouští.

16. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

17. Dovolání je podle § 237 o. s. ř. přípustné pro řešení otázky aplikace čl. 6 odst. 1 Úmluvy na řízení o návrhu na povolení obnovy trestního řízení, neboť při jejím řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu. Současně je dovolání přípustné též ve vztahu k otázce postupu při odškodňování nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou uvedeného řízení, která v rozhodování Nejvyššího soudu dosud nebyla řešena.

IV. Důvodnost dovolání

18. Dovolání není důvodné.

19. Podle čl. 6 odst. 1 věty první Úmluvy každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě,

veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu.

20. Podle čl. 38 Listiny základních práv a svobod, vyhlášené pod č. [2/1993](#) Sb. (dále jen „Listina“), nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci. Příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (odstavec 1). Každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem (odstavec 2).

21. Podle § 13 odst. 1 OdpŠk stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

22. Podle § 31a OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu (odstavec 1). Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo (odstavec 2). V případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného (odstavec 3).

23. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 1. 6. 2016, sp. zn. 30 Cdo 2780/2015, uveřejněném pod č. 112/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vyložil, a to v poměrech občanského soudního řízení, že za situace, kdy okolnosti, jež mohou být důvodem obnovy řízení, nemohou být přičítány k tíži rozhodujícího orgánu, resp. státu, je tento mimořádný opravný prostředek natolik odlišným od jiných opravných prostředků, že jej nelze zahrnout do celkové délky řízení. Umožňuje-li právní řád nad rámec povinností uložených čl. 6 odst. 1 Úmluvy prolomit právní moc rozhodnutí i z důvodů objektivní povahy, tedy nikoliv z důvodů pochybení rozhodujících orgánů, pak řízení, v němž je rozhodováno o tom, zda řízení bude obnoveno, či nikoliv, nelze pod tento čl. 6 odst. 1 Úmluvy zahrnout, neboť v době rozhodování o obnově řízení již účastník původního řízení není v nejistotě ohledně jeho výsledku. V případě, že bude povolena obnova řízení, čímž dojde k prolomení právní moci rozhodnutí, však již je nutné k dalšímu průběhu řízení přihlížet. V rozsudku ze dne 14. 2. 2019, sp. zn. 30 Cdo 320/2018, pak Nejvyšší soud uvedený závěr vztáhl též na řízení o návrhu na povolení obnovy trestního řízení, když současně vyšel z judikatury ESLP představované v dovolání zmíněným rozhodnutím ze dne 18. 3. 2010, ve věci Kulnev proti Rusku, stížnost č. 7169/04, v souladu s jehož závěry období, kdy národní soudy rozhodovaly o obnově trestního řízení, nelze pod účinky čl. 6 odst. 1 Úmluvy zahrnout, neboť po dobu rozhodování o obnově trestního řízení zde neprobíhá žádné řízení, v němž by se rozhodovalo o vlastní oprávněnosti obvinění osoby, proti níž bylo trestní řízení vedeno (viz též např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 9. 2022, sp. zn. 30 Cdo 290/2022).

24. Z uvedených závěrů tedy vyplývá jak to, že doba, po kterou řízení o návrhu na povolení obnovy trestního řízení trvalo, se při posuzování přiměřenosti celkové délky trestního řízení, k němuž se tento návrh vztahoval, do této délky nezahrnuje, tak i to, že zmíněný čl. 6 odst. 1 Úmluvy na vlastní řízení o tomto návrhu nedopadá. Závěr odvolacího soudu o aplikovatelnosti uvedeného ustanovení

Úmluvy na daný případ tudíž správný není.

25. Současně však nelze pominout, že i řízení o návrhu na povolení obnovy trestního řízení je řízením, které je vedeno před soudem. Z původní judikatury Nejvyššího soudu týkající se odškodňování nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení, jež je reprezentována rozsudkem ze dne 29. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 344/2014, publikovaným pod č. 113/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, a rozsudkem ze dne 20. 1. 2016, sp. zn. 30 Cdo 968/2014, přitom plynul závěr, že absence práva poškozeného na projednání věci v přiměřené lhůtě ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy vycházející ze skutečnosti, že řízení, v důsledku jehož délky měl poškozený utrpět nemajetkovou újmu, pod režim tohoto článku nespadá, protože mu právo na odškodnění této újmy postupem podle Stanoviska nenáleží, dopadal pouze na řízení správní, ve vztahu k němuž tak byla odškodnitelná pouze újma způsobená (jednotlivými) průtahy, kterou byl poškozený současně povinen nejen tvrdit, ale i prokázat. Soudního řízení, a to i takového, které v rámci správního soudnictví navazovalo na řízení vedené před správními orgány, jež pod režim čl. 6 odst. 1 Úmluvy nespadlo, se tudíž tento závěr netýkal. Na rozdíl od správních řízení se totiž na řízení před soudem vztahuje též výše citovaný čl. 38 odst. 2 Listiny, z něhož právo na projednání věci v přiměřené lhůtě rovněž vyplývá.

26. V posléze vydaném rozsudku ze dne 28. 11. 2017, sp. zn. 30 Cdo 4084/2016, nicméně Nejvyšší soud, aniž uvedený výsledný závěr zpochybnil, jej částečně korigoval, když uvedl, že právo na projednání věci v přiměřené době správním soudem v řízení, které svým předmětem nespadá do věcné působnosti čl. 6 odst. 1 Úmluvy, neplyne z čl. 38 odst. 2 Listiny, který zakládá toliko právo na projednání věci bez průtahů (nikoli v přiměřené době), ale plyne z § 6 odst. 1 o. s. ř., které je podle § 64 zákona č. [150/2002](#) Sb., soudní řád správní, použitelné i pro poměry správního soudnictví, a které ukládá soudu povinnost postupovat tak, aby ochrana práv byla rychlá.

27. Do dalšího judikatorního vývoje poté zasáhl rozsudek velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2020, sp. zn. 31 Cdo 2402/2020, publikovaný pod č. 45/2021 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, kterým tento soud reagoval na závěry vyslovené v nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2020, sp. zn. II. ÚS 570/20. V něm totiž dovolací soud vyslovil mj. závěr, že právo na projednání věci v přiměřené době ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy je obsahově shodné s právem na projednání věci bez zbytečných průtahů ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny, což znamená, že účastníci správního řízení, na něž dopadá čl. 6 odst. 1 Úmluvy nebo jejichž předmětem je základní právo nebo svoboda, mají právo na náhradu nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou takového řízení, přičemž se na ně aplikuje Stanovisko, jež se posouzením celkové délky řízení a výkladem ustanovení § 31a OdpŠk podrobněji zabývá.

28. Převedením uvedených závěrů do poměrů nyní řešené problematiky řízení o návrhu na povolení obnovy trestního řízení je tak namísto dospět k tomu, že i za situace, kdy toto řízení nespadá pod čl. 6 odst. 1 Úmluvy, lze právo na projednání tohoto návrhu v přiměřené době dovodit z čl. 38 odst. 2 Listiny, a to již na základě skutečnosti, že je tento návrh projednáván v řízení před soudem. Nadto uvedené právo plyne též ze znění § 2 odst. 4 zákona č. [141/1961](#) Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, který orgánům činným v trestním řízení ukládá povinnost projednávat trestní věci urychleně a bez zbytečných průtahů. Při posouzení vlastní přiměřenosti délky takového řízení, jakož i odpovídající formy či výše odškodnění nemajetkové újmy, jež poškozenému nepřiměřenou délkou tohoto řízení vznikla, je pak namísto vyjít z postupu popsáno ve Stanovisku. Uplatní se zde tedy i ve Stanovisku obsažený závěr o tom, že je třeba vycházet ze „silné, ale vyvratitelné domněnky“, že nepřiměřená délka řízení znamená pro poškozeného morální újmu, a žádné důkazy se proto v tomto ohledu zásadně nevyžadují.

29. Tomuto postupu přitom nebrání skutečnost, že délka trvání řízení o návrhu na obnovu trestního řízení se dle výše zmíněné judikatury akcentující neaplikovatelnost čl. 6 odst. 1 Úmluvy na toto řízení

do celkové délky samotného trestního řízení, o jehož obnovu je žádáno, nezahrnuje. Otázku přiměřenosti délky lze totiž řešit odděleně jak pro vlastní trestní řízení (bez řízení o předmětném návrhu) na straně jedné, tak i pro řízení o návrhu na jeho obnovu na straně druhé (a to samozřejmě vždy v závislosti na skutkovém vymezení žalobního požadavku). Nic rovněž nebrání tomu, aby soudy dospěly na základě zhodnocení kritérií vymezených v § 31a odst. 3 OdpŠk a v navazující judikatuře k závěru o nepřiměřenosti délky jen některého z těchto řízení, popř. žádného z nich či obou.

30. Závěr odvolacího soudu, podle kterého je při hodnocení přiměřenosti délky posuzovaného řízení o návrhu žalobkyně na povolení obnovy trestního řízení a při stanovení zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež byla žalobkyni nepřiměřenou délkou tohoto řízení způsobena, namíste postupovat podle výše zmíněných principů formulovaných ve Stanovisku, je tudíž věcně správný. Napadené rozhodnutí proto z pohledu otázek, jež byly v dovolání vymezeny (§ 242 odst. 3 věta první o. s. ř.), v konečném výsledku ob stojí.

31. Podle § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a) a b) a odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Nejvyšší soud však žádnou takovou vadu řízení neshledal.

32. Nejvyšší soud proto z uvedených důvodů dovolání žalované podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

Další články:

- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)